

OBSAH

ÚVOD	7
1. BOLEST	9
1.1. Co je to bolest?	9
1.2. Různé druhy bolesti	10
Organická bolest/neorganická (psychogenní) bolest	10
Nocicepční bolest	10
Neuropatická bolest	10
1.3. Nervové dráhy bolesti	11
Přenos bolesti	11
Modulace bolesti	12
Mediátory bolesti	12
1.4. Akutní versus chronická bolest	14
Akutní bolest	14
Chronická bolest	14
1.5. Nádorová versus nenádorová bolest	14
Nádorová bolest	15
Nenádorová bolest	15
2. CHRONICKÁ NÁDOROVÁ BOLEST	16
2.1. Zásady léčby	16
2.2. Problémy	17
3. CHRONICKÁ NENÁDOROVÁ BOLEST	18
3.1. Rozsah problému	18
Kvalita života	19
Náklady spojené s chronickou nenádorovou bolestí	20
3.2. Léčba chronické nenádorové bolesti	21
Hlavní principy	21
Nefarmakologická léčba	22
Farmakologická léčba	23
Primární analgetika: periferní analgetika	23
Primární analgetika: nesteroidní antirevmatika (NSA)	24
Primární analgetika: opioidy	24
Adjuvantní analgetika: tricyklická antidepresiva	25
Sekundární analgetika: membránu stabilizující látky	25

3.3. Farmakologie opioidů	26
Opioidní receptory	26
Srovnání účinku jednotlivých opioidů na opioidních receptorech	27
4. OPIOIDY V LÉČBĚ CHRONICKÉ NENÁDOROVÉ BOLESTI	28
4.1. Úvod	28
4.2. Sporné otázky	30
Fyzická závislost a abstinční příznaky	30
Tolerance	31
Návyk – závislost	32
Ovlivnění kognitivních funkcí	32
Deprese	33
Vedlejší účinky/toxicita	33
4.3. Užití opioidů	34
4.4. Opioidy: způsoby podání	36
4.5. Důkazy pozitivního efektu (příznivého působení)	37
Nocicepční bolest: klinické studie	37
Neuropatická bolest: klinické studie	41
5. TRANSDERMÁLNÍ FENTANYL	45
5.1. Obecná farmakologie	45
5.2. TTS fentanyl	46
5.3. Farmakokinetika TTS fentanylu	48
5.4. TTS fentanyl v 5 klinických studiích léčby chronické nenádorové bolesti	49
Pilotní studie: randomizované srovnání TTS fentanylu s perorálním SR morfinem (FEN-INT-12)	49
Dlouhodobá účinnost a bezpečnost TTS fentanylu (FEN-INT-13)	51
TTS fentanyl u pacientů s bolestí zad (Low Back Pain) (FEN-USA-23)	52
TTS fentanyl u pacientů s neuropatickou bolestí (Delleminjova studie)	53
TTS fentanyl v léčbě bolesti při HIV/AIDS (FEN-USA-21)	55
5.5. Závěry z pěti klinických studií v léčbě chronické nenádorové bolesti	57
ZÁVĚRY	58
Nedostatečně léčená bolest je zdravotním problémem současnosti	58
Opioidy jsou hlavním nástrojem farmakologické léčby chronické bolesti střední až silné intenzity	58
Výběr vhodného opioidu a způsobu jeho podání jsou důležité faktory pro optimální analgetický účinek	59
TTS fentanyl je efektivní, klinicky ověřený způsob léčby různých typů chronické nenádorové bolesti	59
TTS fentanyl má pevně stanovené místo v léčbě chronické nenádorové bolesti	60
LITERATURA	61
POZNÁMKY	67